

104078

A.N.
sid 1.

Björn G. Heisholdt

notater til oversettelsen
dels private, dels "historiske"
en oppgitt dato er sikker med +- en dag

Fra perm var jeg kommet til Narva 18. og var 3-4 dager senere ute og ble "Z.b.V." hos Vogt og var med I/23 bakover. (fra ca side 33-34) Noe vesentlig utenom det som står i boka kan jeg ikke huske.

- x På vegen traff jeg Hølge Nilsen, som var sint og ergelig. Han hadde fått skutt ut øyet sitt, GLASSØyet!
- x På vegen ved Jamburg traff jeg også Anders Elverum med en ~~stær~~ plasterlapp i pannen og den lille brune kofferten. Såret og "arbeidsløs". I kofferten var det en dram, vi ordnet med mat og julekake og et oppvarmet snekkerverksted samt to mann til å fyre. Anders hadde funnet ut at den 2. v. krig ikke ville bli avgjort selv om vi tok en liten pause.,

Fortsettelsen er fra 31., det er mulig at jeg bytter om II/ og III/23. ~~etter siste avsnitt~~

- H. I/ var i stilling på Jamburg kirkegård og skulle flytte.
- x Munikasser ble lastet opp på LKW. På en av disse stod Rttf. Mild. Det var han som i Rum. hær bl.a. hadde vært med ved Stalingrad, og var etter det jeg husker en pålitelig, soldat. Han hadde Mpi over skulderen og idet han bøyer seg ned glir Mpi av, støter med kolben på planet og Mild får salven under haken opp i hodet. Det var ingen som ville ha Mpi-en, men så tørket F.H. av blodet og Mpi kom senere til god nytte.
- H. I/ gikk i stilling på fra Luga i bue syd/vest for jernbanen. Om ettermiddagen eller kvelden ble det satt opp en støttropp på Sturmgeschüts, troppen ble ført av Ustf. Pedersen fra Stvgr. (Leg.) og skulle lage et motstøt på Lugas h. side for å understøtte tilbakerykkende tropper, III/23 ??.
- Etter det jeg vet ble oppdraget løst, men Ustf. P og ver Ecke (eneste Flame i I/23), Leif Mathiesen og Angelsen falt.
- x Det gikk ut en "Führer-spähtrupp" som Btl. gruppen førte. På denne traff jeg Ostf. Pryts som fortalte om hvordan han mistet kompaniet sitt, kort gjengitt her:
- Det var gitt ordre til tilbaketrekning og kp. hadde fått ordre om å finne sin egen veg. Istedenfor å sende en späh-tropp gikk P selv på ski, han var en god skiløper og mente derfor at dette var den sikreste og framfor å trosskeste måte. Arne Hansen fikk kp i mellomtiden. Da P. kom tilbake var kp vekk og russere i stillingene. P var lett kledd i "langrennstøy". Han gikk nå tilbake. På vegen kom han til en besatt landsby han måtte gjennom, gikk opp på en høyde, pigget derfra nesten gjennom gaten før han ble oppdaget, var nesten i skogkanten da han falt i en grøft, men kom tidsnok opp igjen og inn i skogen. Han brukte 2-3 dager for å nå egne linjer igjen.
- x På hjemtur kom det en Sanka. Den hadde kjørt gjennom en masjerende kolonne, det gikk litt langsomt, men folket hadde gitt grei plass så den kom fram. Der den kom fra var det antagelig bare russere: Dette med Sankaen stemmer, resten er ikke ment til å gjengis, men kan evt. bekrefte historien om den kommer fra annet hold.

A.N.
side 9

1. Som ventet angrep russerne i morgentimene og da på h.flanke. I/23 lå godt forskanset med Luga og så Brynestads flakk på venstre på en høyde, en åpen slette foran. L./ fulgte nærmest det hele fra amfi.

H.flanke II/23 ? ble etterhvert trykket tilbake, bare en par mg. ble forsøkt holdt. Imens gikk III/23 i beredskap bak og mens II var for inngående ble de passert av III som nå gikk til motstøt. Russerne hadde fulgt på og angrepet hadde utviklet seg, men de hadde ikke fått satt seg fast i de inntatte stillinger og ble slått tilbake da det overaskende motstøtet kom. Lokalt var angrepet stoppet.

II og III fulgte som Nachhut.

I dro på to lastebiler og med Børresen og Vogt i VW inn i Narva.

2. antagelig en innsats? på elven sør for byen, og jeg tror Børresen fylte år 40?.

3. meldte Fechner btl. for Vogt ca 30 mann.

Samme dag gikk I i stilling i brohodet foran Narva. I de utgravde mannskapsbunkerne som fantes var det grunnvann, (smeltevann?) og derfor ble det hentet bøtter og øsekar fra husene like bak. Dette førte til en ordre fra von S. om at dette ~~ikke~~/ansett som plyndring/ fra nå av ville bli som kunne medføre dødsstraff!

I stillingen var det ganske rolig og det ble tid til gruppevis å komme inn i Narva for vask og barbering.

Det eneste jeg tror hendte var at det (12?) skulle opprettes en Gefechtsvorposten. Da de forete var ute i egne minefelt skjøt r. med bombekastere og flere ble drept av disse og av miner. Troppen gikk etterpå ut og r. trakk seg tilbake. T. ble liggende på åpen mark hele dagen og ble trukket tilbake i ly av kveldsmørket.

Fra 18. var I/ i reserve og gikk ant. inn i III/. Oppfylling med folk fra Hær og LW, dvs. Versprengte og folk som ikke hadde noen enhet. (side 64)

(side 55) Waiwara

Stoffers gruppe bestod ant. av II og III/23.

Innlastning og kvelden og LKW-transport om natten.

Utrustning: gassmaske, brødpose m.kochg. f.eks ikke ulltepper fordi oppdraget skule bare ta en dag.

Oppdrag: støte fram til den russ. Versorgungsschneisse, og møte ~~xxxxxxxx~~ 1 el. 2 ID som kom fra motsatt side for å snøre igjen sekken. Dette mener jeg at Fechner som kp.sjef fortalte, andre mener det samme.

Kp.F angrep med to Zug foran og 3.bak, dette skulle storme over en åpen sløtte i skogen (det var skog som vanlig).

Men i steden kom de to ut på sletten eller lysningen, xxx stormet på, møtte hard ild ikke minst fra trærne (Baumschützen) og ble liggende og 3.tropp avanserte på h.flanke mot kp. til Hstuf. Damm el. Pahl e.l.. Angrepet stoppet og før middag hadde kp.F og muligens hele rgt. mistet ca 50% av styrken, Stoffers var falt.

Det ble så etablert kontakt med kpD, kpF trakk seg ut fra sletten og angrepet ble så fortsatt til kort foran russ. Versorgungsch. Kort föyfalt Erling Samuelsen, en rolig og god mg-skytter. I Vers. har r også panser. Etter et forsøk på kvelden går man til ro for natten. Kp.F er på spissen og 4. Zug er også kommet fram i stillingen.

A.N.
side 3.

Nåe helt riktig billede av det som skjedde i de dagene som fulgte = jeg var ca 1 uke ved Waiwara = kan jeg ikke gi, men inntilfall kp.F holdt stillingen = da jeg gikk vekk var det ca 10 - 12 mann igjen av de 3 troppene, om 4. Zug vet jeg ikke noe. Det blir helst noen "billeder"!

R. angrep med en panser, men den kom ikke fram i skogen. Tilgjengjeld ble det lovet EK 1 til den som tok panseren med P.f Faust, men den som prøvde kom ikke langt før r. infantri viste at de var på vakt. Det ble angrepet med sprenggranater og "Baumkrepierer" En spähtrupp kom igjennom sekken.

Angrepsdagen var det mildt og sol. P.g.a. all krypingen var de fleste blitt våte som unger i snöballkrig. Om natten natten ble det kaldt - 20°, så alt første morgenen var uniformene som ispanser. Senere når en skulle ha av støvelen var sokker og foten frosset fast i støvelen.

Jarl V. og jeg gikk tilbake sammen (?), han fortalte at vi måtte kripe hele vegen for kilen var så smal at r. sköt over fra begge sider, men det kan ikke jeg bekrefte som sikkert.

Den ID som skulle møte oss hadde vært okup.tropper i Norge hvor de hadde hatt det veldig godt, grei befolkning. - De var forövrig i Skiensdistriktet!! - Denne ID var da heller ikke så mye tess i Russland.

På spissen falt foruten Samuelsen, Hjørnevik.

På sletten mistet Isaksen (reddet av Gjerde), og Rötting hele benet og O.Moss et öye.

Forfrysninger fikk Gjerde, Schoitz og jeg og Vatne lettere.

Jeg har notert mest om Waiwara, det står ikke så mye i boka om det og kampene gikk nokså mye utover restene av 1923.

PS. Vogts btl. kom til Wiking i 1944